

Західноукраїнська організація

“Центр правничих ініціатив”

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ПРОБЛЕМИ ТА СТАН ДОТРИМАННЯ
ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ**

14–15 серпня 2015 р.

Львів

**Західноукраїнська організація
«Центр правничих ініціатив»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПРОБЛЕМИ ТА СТАН ДОТРИМАННЯ
ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ»**

14–15 серпня 2015 р.

**Львів
2015**

ББК 67.9(4Укр)400я43
УДК 342.7(477)(063)
П 78

П 78 «Проблеми та стан дотримання захисту прав людини в Україні»:
Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів,
14–15 серпня 2015 р. – Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих
ініціатив», 2015. – 124 с.

Видається в авторській редакції. Оргкомітет конференції не завжди
поділяє думки учасників.

ББК 67.9(4Укр)400я43
УДК 342.7(477)(063)

Китайгородська А. В.	
ЩОДО ОКРЕМІХ ПИТАНЬ БЮДЖЕТНИХ ПРАВОВІДНОСИН У СУЧASNІЙ НАУЦІ	72
Литвиненко В. І.	
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА	
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	74
Політило В. Я.	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ	
ІНСТИТУЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ ПОДАТКОВОГО ПРАВА.....	76
Самойлович А. А.	
ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	78
Тиліпська О. Ю.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВА НА МИРНІ ЗІБРАННЯ В УКРАЇНІ	81
Федотов О. П.	
РОТАЦІЯ В ТЕРІТОРІАЛЬНИХ ОРГАНАХ МИТНОГО	
СПРЯМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	83
Шиян О. А.	
ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОЇ	
КООПЕРАЦІЇ В СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	86
Яковлев П. О.	
ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ	
ВСТАНОВЛЕННЯ ТАРИФІВ У СФЕРІ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ	89
 НАПРЯМ 7. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
Гринь Т. Г.	
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУТНОСТІ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ.....	92
Грицай Ю. В.	
СКЛАДОВІ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «МОЛОДЬ»	94
Іншин М. І.	
ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД ЯПОНІЇ У СФЕРІ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ.....	97
Лагутіна І. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАЦІ ПОЗИКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ	99
Міщук М. О.	
ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ ЩОДО СОЦІАЛЬНОГО	
ПАРТНЕРСТВА У ТРУДОВОМУ ПРАВІ	101
Чанишева Г. І.	
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ У РАЗІ ЧАСТКОВОГО БЕЗРОБІТТЯ	104
Чижмар'ю. В.	
ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН ЩОДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ	
СПІВВІДНОШЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ТА МІЖНАРОДНОГО ТРУДОВОГО ПРАВА.....	107
 НАПРЯМ 8. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА ПРАВО ЄС	
Біла-Кисельова А. А.	
ДОКТРИНА ПРО ПРИРОДУ І СУТНІСТЬ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ	109

визначають як саму можливість, так і ефективність управління, від яких залежить сприйняття дій.

Для розуміння структури інституційних механізмів варто визначити поняття інституційної архітектоніки та інституційного механізму. Так, інституційна архітектоніка розуміється як глибина інституційна структура, мистецтво побудови і загальний естетичний план побудови інституцій, а інституційний механізм – це методологія впливу не тільки на формування інституцій, їх взаємозв'язків, а й забезпечення їх відповідного функціонування і трансформації. Тобто інституційний механізм є ширшою категорією, ніж архітектоніка і включає такі фази:

- 1) формування окремих інституцій;
- 2) побудова інституційної матриці (структуря базових інституцій у взаємозв'язках і взаємодії);
- 3) формування інституційного середовища;
- 4) інституційне забезпечення функціонування певного сектору, тобто підключення механізму примусу. Проте слід вказати на специфічність механізму примусу, зважаючи на характерні ознаки інституціоналізму, що полягає в тому, що інституції створюють середовище, яке прямо чи опосередковано впливає на поведінку особи (до компетенції четвертої фази також належить адаптація);
- 5) підготовка інституцій чи інституційного середовища в цілому до трансформації – інституційна динаміка.

Отже, в результаті виконання зазначених фаз, має бути забезпечено створення, оновлення і розвиток державних податкових інституцій, отримання відповідних результатів, поліпшення умов їх функціонування.

**Самойлович А. А.
старший викладач**

Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Київська область, Україна

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Проблема правопорушення та юридичної відповідальності за нього небезпідставно посидає одне із чільних місць в правовій науці. Але незважаючи на значний масив досліджень, й досі не існує єдиної концепції для усвідомлення цих складних та, безперечно, багатовимірних явищ.

Нині інститут юридичної відповідальності посидає особливе місце в правознавстві, його дослідженням займаються спеціалісти як у галузі загальної теорії, так і в галузях інших юридичних наук. Незважаючи на це, питання, пов'язані з визначенням історичної складової, суті та змісту юридичної відповідальності, і досі залишаються актуальними [3, с. 60].

У законодавчому врегулюванні питання дисциплінарної відповідальності державних службовців стало прийняття Закону України «Про державну службу» від 17.11.2011 р. № 4050-VI, що набуде чинності з 01.01.2016 р. Дисциплінарний відповідальності присвячено 8 з 9 статей VIII розділу «Дисциплінарна та майнова відповідальність державного службовця». У ч. 1 ст. 52 Закону закріплено визначення дисциплінарної відповідальності, яка полягає в дисциплінарних стягненнях з державного службовця за вчинення дисциплінарних проступків, визначених Законом «Про державну службу». У ч. 2 цієї ж статті чітко визначено підставу для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності – вчинення ним дисциплінарного проступку.

Варто також зазначити, що дисциплінарна відповідальність окремих груп державних службовців передбачена спеціальними дисциплінарними статутами, наприклад Дисциплінарним статутом митної служби України, Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ України, Дисциплінарним статутом прокуратури України тощо. Основні особливості спеціальної дисциплінарної відповідальності порівняно із загальною: чітко встановлене коло суб'єктів такої відповідальності у межах конкретного державного органу, повніше визначення дисциплінарного проступку та ширше коло заходів дисциплінарного впливу [5, с. 68].

Особливе місце адміністративного впливу приділяється боротьбі з корупцією у державній службі.

Протидія корупційним діянням у державній службі визначається Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 № 3206-VI, згідно з яким корупція – використання особою, зазначено у частині першій статті 3 вказаного Закону, наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 вказаного Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до противправного використання наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними можливостей [1].

Говорячи про призначення адміністративно-правових засобів протидії корупції, слід відзначити, що вони потрібні насамперед для того, щоб не допустити «переростання» корупційного правопорушення в діяння, яке буде становити велику суспільну небезпеку й розглядається як корупційний злочин. Корупція (у найширшому розумінні цього явища) є використанням державними службовцями своїх владних повноважень в особистих інтересах, а також в інтересах третіх осіб або груп. За державної корупції суб’єктом корупційних відносин виступають особи, наділені владними виконавчо-розпорядчими, контролально-наглядовими, дозвільними, а також нормотворчими та іншими повноваженнями, які вони використовують у корисливих цілях та інтересах. Крім того, до актів корупції в низці випадків можна віднести використання службовцями свого впливу, авторитету, що поширюється за межі його функціональної компетенції. Наслідки корупції завжди позначаються на рівні розвитку соціальної та економічної інфраструктури держави. Найбільшу небезпеку несе в собі політична та адміністративна корупція, а також корупція, що має місце в судових і правоохранних органах. Як уже зазначалося, корупція в державних інститутах підриває довіру населення до державної служби, знижує престиж країни на міжнародній арені. Адміністративна корупція, яка має місце в державній службі, сприяє формуванню ринку бюрократичних послуг; крім того, цей вид корупції сприяє розвитку чиновницького підприємництва, а також організації привліканого бізнесу. Усе це негативно позначається на розвитку підприємницької діяльності та добросовісної конкуренції, захищі та прав споживачів. Особливістю сучасної корупції також є те, що вона поступово розширяє зони впливу за рахунок нових, раніше захищених від неї сфер впливу, що робить її особливо небезпечною. Сьогодні майже не залишилося жодного органу державної влади, корупційні послуги якого не були би використані бізнесом [4, с. 349].

Для ефективної протидії корупції в системі державної служби необхідно використовувати всю сукупність правових засобів. Однак центральне місце в механізмі протидії корупції в системі державної служби має бути відведено саме адміністративно-правовим засобам. Пов’язано це з тим, що норми адміністративного права визначають режим здійснення державної служби, закріплюють режим публічного управління в цілому, регулюють порядок надання послуг юридичним особам, а також порядок взаємовідносин різних суб’єктів у сфері виконавчо-розпорядчої діяльності [4, с. 351].

Згідно ст. 60 нового Закону України «Про державну службу» – майнова та моральна шкода, завдана фізичним або юридичним особам незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю державного службовця під час здійснення ним своїх повноважень, відшкодовується за рахунок держави.

Держава в особі суб'єкта призначення має право зворотної вимоги (регресу) до винного державного службовця у розмірі та порядку, визначених законом.

У разі застосування зворотної вимоги (регресу) державний службовець несе майнову відповідальність тільки за шкоду, спричинену його протиправними діями або бездіяльністю.

Для розуміння суті майнової відповідальності державних службовці необхідно звернути увагу на ст. 1173 Цивільного кодексу України.

У даний статті реалізуються положення ст. 56 Конституції України, в якій проголошується право кожного на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

На відміну від статті 1173 ЦК, стаття 174, підлягає застосуванню у випадках, коли є відомою конкретна посадова або службова особа органу державної влади, органу влади Автономної республіки Крим або органу місцевого самоврядування, незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю якої завдано шкоди фізичній або юридичній особі. Суб'єктом завдання шкоди відповідно до ст. 174 ЦКУ – є не будь-який працівник органу державної влади, органу влади АР Крим та органу місцевого самоврядування, а тільки їх посадова або службова особа.

Таким чином розвиток теоретичних та практичних аспектів відповідальності державних службовців переконує про відповідність її законодавчим актам. Відповідальність являється не тільки фактором спонукання ефективної діяльності державного службовця, а також людською якістю людини та особистості, яка допомагає вирішувати значну кількість завдань державної служби. У подальшому розвиток цього питання бачиться більш за все у дослідженні цілеспрямованого наукового підґрутування та належному навчальному процесі відповідних спеціальностей у вищих навчальних закладах України.

Література:

1. Закон «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 № 3206-VI // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 40, Ст. 404).
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40–44, Ст. 356.
3. Ю.В. Дем'янчук. Адміністративно-правові засади правопорушень юридичної відповідальності // Актуальні проблеми держави і права. – Випуск № 73 (2014). – С. 59–65.
4. Ю.В. Дем'янчук. Актуальні проблеми протидії корупції // Актуальні проблеми держави і права. – Випуск № 74 (2014). – С. 347–353.
5. Ю.В. Яшина. Актуальні проблеми дисциплінарної відповідальності державних службовців України // Вісник Академії митної служби України. Серія : «Право», № 1 (10), 2013. – С. 64–69.

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ПРОБЛЕМИ ТА СТАН ДОТРИМАННЯ
ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ»

14–15 серпня 2015 р.

м. Львів

Видавник – Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив»

Адреса для кореспонденції: м. Львів, а/с 6153, 79000

Електронна пошта: office@wcenter.org.ua

Офіційний веб-сайт: www.wcenter.org.ua, Телефон: +38 066 090 6365

Підписано до друку 17.08.2015 р. Здано до друку 18.08.2015 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк лазерний. Ум.-друк. арк. 7,67.

Тираж 100 прим. Зам. № 1808-15.